

СТРАТЕГІЯ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ

The project is
financed by the
EU

Квітень 2024

Контекст

\ УКРАЇНА СЬОГОДНІ СТИКАЄТЬСЯ З СЕРЙОЗНИМИ ВИКЛИКАМИ

МІЖНАРОДНІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

ІНТЕГРАЦІЯ ЄС-УКРАЇНА

Однією з ключових умов прийняття України в ЄС, є імплементація Директив ЄС щодо управління відходами

НАЦІОНАЛЬНА СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ 2030

Україна затвердила план скорочення відходів до 2030 року

ПРИЄДНАННЯ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО КУРСУ. Україна приєдналася до Європейського зеленого курсу та визначила ціль досягнення кліматичної нейтральності до 2060 року.

ВНУТРІШНІ ВИКЛИКИ

ВІЙНА

Російська агресія призвела до серйозної економічної шкоди та завдала збитків у розмірі **153 мільярдів доларів**, що внаслідок бойових дій призвело до значної кількості відходів.

РЕСУРСИ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ

Відновлювальний процес може вимагати витрат в розмірі **400 мільярдів доларів**, що призведе до виснаження ресурсного потенціалу країни.

НЕДІЄВІ ІНСТРУМЕНТИ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ

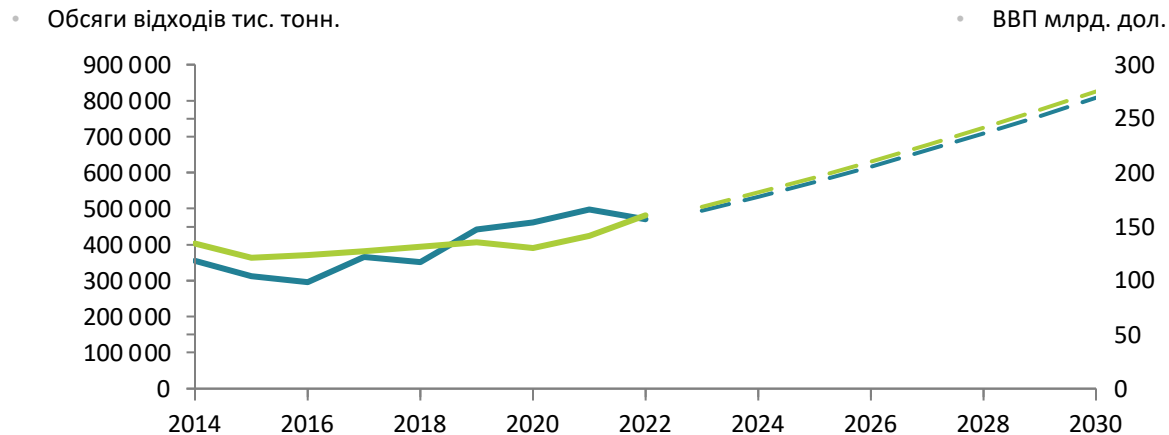
Відсутність належної інфраструктури та фінансових інструментів призвела до низького рівня рециклінгу відходів та переважання практик видалення відходів

КОМЕНТАРІ

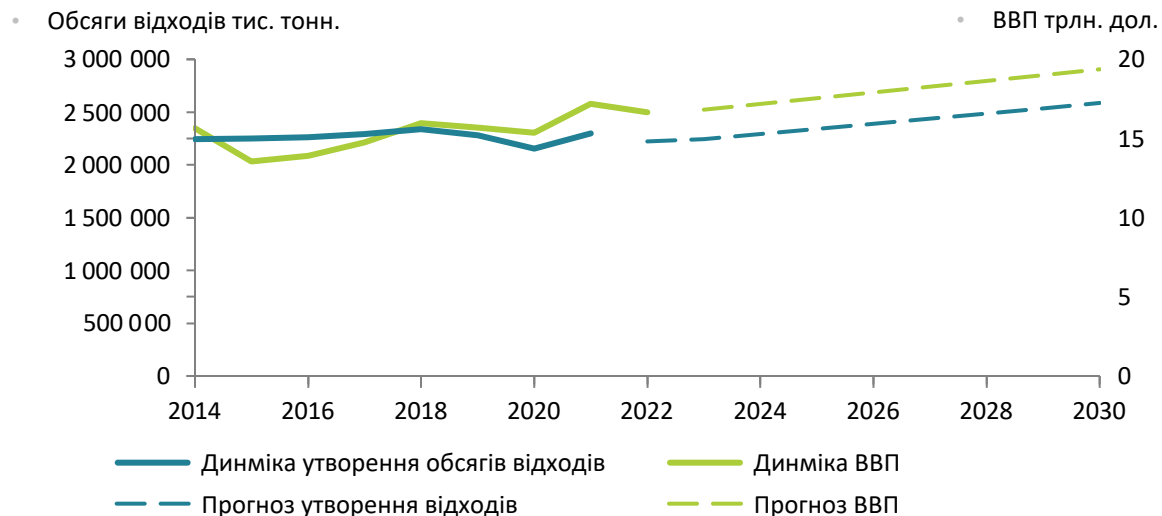
- Загалом зруйновано або пошкоджено внаслідок бойових дій **167,2 тис об'єктів житлового фонду, з них 147,8 тис. — приватні будинки; 19,1 тис. — багатоквартирні, ще 0,35 тис. — гуртожитки.** Найбільше постраждали від руйнування житлового фонду, — Донецька, Київська, Луганська, Харківська, Миколаївська, Чернігівська, Херсонська та Запорізька області.
- Згідно з Угодою про асоціацію між Україною та ЄС, Україна зобов'язалася привести своє національне законодавство у відповідність до законодавства ЄС щодо захисту навколишнього середовища, управління відходами, зміни клімату, захисту озонового шару, промислового забруднення та якості повітря.
- Високий рівень утворення відходів (11,1 тонн на особу в рік), що вдвічі перевищує показник країн ЄС, який є 4,8 тонн. Низькі показники рециклінгу та відновлення призвели до того, що в Україні щороку накопичуються значні обсяги відходів. Станом на 2020 рік, загальний обсяг відходів, накопичених протягом експлуатації, у спеціально відведених місцях та об'єктах становить 15,635 млн тонн.

\ СТРУКТУРА УПРАВЛІННЯ З ВІДХОДАМИ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄС

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК УТВОРЕННЯ ВІДХОДІВ ТА РОСТУ ВВП В УКРАЇНІ

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК УТВОРЕННЯ ВІДХОДІВ ТА РОСТУ ВВП, КРАЇНИ ЄС

КОМЕНТАР

- **Динаміка відходів руйнації та їх вплив на навколишнє середовище.** Обсяг відходів руйнації взимку 2023 року **сягнув 12 млн. тонн**, що прирівнюється до річної кількості побутових відходів, і це становить значний виклик для збереження екологічної рівноваги.
- **Ефективність управління відходами в Україні.** У 2022 році утворилося **7 млн. тонн побутових відходів**, (2021 р. - 9,1 млн. тонн), з яких **відновлено лише 9,9%**, з них 1,66% спалено, а 8,24% потрапило на заготівельні пункти вторинної сировини та сміттесортувальні лінії, решту відходів було **захоронено на полігонах та сміттєзвалищах**
- Структура управління побутовими відходами в ЄС у 2021 році **49,6% відходів відправлено на рециклінг**. У порівнянні з Україною, де лише до 8% побутових відходів здійснено операції з рециклінгу, це свідчить про розрив у методах оброблення відходів.
- Стабільне зростання ВВП веде до збільшення виробництва та, відповідно, збільшення кількості відходів. Завданням циркулярної економіки є розрив між економічним зростанням та збільшенням утворення відходів.

\ ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ МАЄ ВИРІШИТИ НАСТУПНІ ЗАКОНОДАВЧІ НЕВІДПОВІДНОСТІ

ЗАКОНОДАВЧІ НЕВІДПОВІДНОСТІ

1

РОЗБІЖНІСТЬ ТЕРМІНОЛОГІЧНИХ ВИЗНАЧЕНЬ МІЖ МІНІСТЕРСТВАМИ

2

ПОВІЛЬНЕ ВПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ НОРМ

3

ВІДСУТНІСТЬ ЧІТКИХ ТЕРМІНІВ ВИКОНАННЯ В НАЦІОНАЛЬНИХ ПЛАНАХ ТА СТРАТЕГІЯХ

4

СЛАБКА ІНТЕГРАЦІЯ ЕКОЛОГІЇ В ГАЛУЗЕВІ СТРАТЕГІЇ, ПРОГРАМИ

ЯК НАСЛІДОК, ЦЕ ПРИЗВОДИТЬ

- **Відсутність належної координації** між міністерствами у сфері циркулярної економіки та недотримання єдиної термінології в нормативно-правових актах, виникає ризик неспроможності впровадження ефективних заходів.
- **Більшість Директив ЄС, зазначених у Національній стратегії управління відходами в Україні до 2030 року, не мають імплементації в українському законодавстві**, і відповідні проекти законодавчих актів, викладені в Національному плані управління відходами до 2030 року, ще не прийняті та введені в дію.
- **Відсутність конкретних термінів ускладнює моніторинг та оцінку прогресу, породжує невизначеність виконання зобов'язань та підриває довіру партнерів.** Це загрожує втратою можливостей для України та сповільнює інтеграцію в європейський простір.
- Управління екологічним сектором неефективне через слабку політичну підтримку, недостатні ресурси, слабкий інституційний потенціал, відсутність регулярного моніторингу та стимулів для промисловості в поліпшенні екологічних показників.

Підхід до розробки Національної Стратегії Циркулярної Економіки

\ ПІДХІД ДО РОЗРОБКИ СЕКТОРАЛЬНИХ ЗВІТІВ

КЛЮЧОВІ ПРИНЦИПИ РОБОТИ

Формування робочих груп за 5 тематичними напрямками

- **Відходи від знесення** – будівельний сектор, будівлі та ремонт
- Розвиток агропромислового комплексу – Сільське господарство та виробництво продуктів харчування
- **Розвиток переробної промисловості** – легка промисловість, садівництво, текстильна промисловість
- **Відновлення відходів** – пластмаси, електроніки, батарейок та акумуляторів
- **Ресурси для відновлення** – гірничо-металургійний комплекс, енергетика

Універсальний формат роботи

- У кожній групі буде керівник групи, координатор, зовнішні експерти та аналітики. Робочі групи збиратимуть та систематизуватимуть нові ініціативи, рекомендації в єдиному форматі – на основі наданого шаблону

Ресурсне забезпечення

- Координатор проекту забезпечує комунікацію з іншими групами, підтримку аналітиків

ЦІЛЬОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

1. ЗАГАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ

- Опис структури НКРЕ, лідерів галузі, частки у ВВП, кількості зайнятих

- Опис тенденцій та потенціал адаптації

2. ОПИС КЛЮЧОВИХ ПРЕТЕНДЕНТІВ

- Ключові стратегічні, довгострокові/короткострокові проблеми
- Глобальні та локальні тренди в Україні, можливість адаптації

3. ПЕРЕЛІК ІНІЦІАТИВ ДЛЯ КОЖНОГО СЕКТОРУ

- Опис ключових цілей і завдань, що відповідають кожному виклику
- Оцінка економічного ефекту
- Опис ключових потреб та часових орієнтирів для реалізації, вказівка відповідальних державних органів

4. ПІДГОТОВКА ДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ

- Підготовка презентації для ключових стейкхолдерів, меседжів для PR-кампанії
- Розробка ключових підзаконних нормативно-правових актів, пропозицій бізнес-плану

ТАЙМЛАЙН

01.03 - 01.04.2024

Формування робочих груп відповідно до кожного сектору, запрошення учасників, загальні організаційні збори

01.04 - 20.04.2024

Запуск робочих груп за кожним сектором, проведення аналізу As-Is, збір переліку актуальних ініціатив.

20.04 - 15.05.2024

Валідація нових ініціатив у команді, оцінка економічного ефекту, систематизація та пріоритезація нових ініціатив

15.05 - 31.05.2024

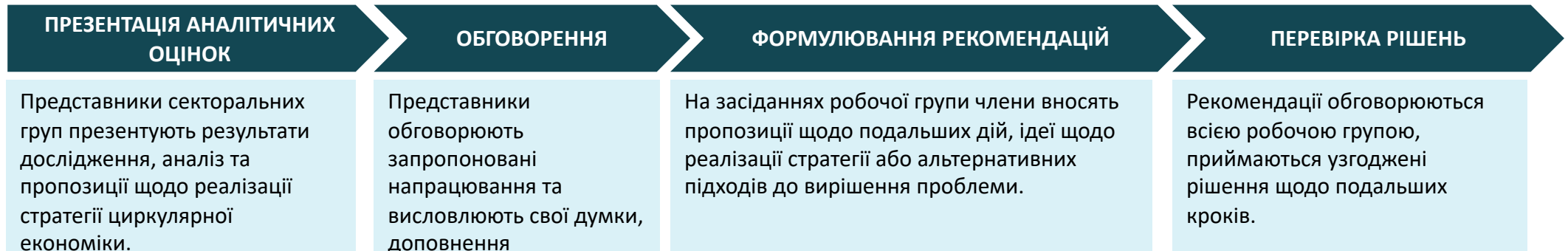
Консультації на рівні міністерств, формування остаточного переліку готових до оприлюднення ініціатив, який включає розрахунки та механізми реалізації

СКЛАД ТА ФОРМАТ СЕКТОРАЛЬНИХ РОБОЧИХ ГРУП

СКЛАД І СТРУКТУРА РОБОЧИХ ГРУП ВНУТРІШНЬОПРОЕКТНОЇ КОМАНДИ

ПІДХІД ДО ДІЯЛЬНОСТІ РОБОЧИХ ГРУП

ЗБІР ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ДАНИХ, ІДЕЙ ДЛЯ АНТИКРИЗОВИХ ІНІЦІАТИВ ВІДБУВАТИМЕТЬСЯ У СЕКТОРАЛЬНИХ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ГРУПАХ

ТЕМАТИЧНА ГРУПА

СЕКТОР

 Ресурси для відновлення	Мінерали
	Металургія
	Енергія
 Відходи руйнації	Будівлі та ремонт
	«Легка» промисловість
 Розвиток переробної промисловості	Деревообробна
	Машинобудування
	Текстильна промисловість
	Сільське господарство
 Розвиток агропромислового комплексу	Харчова промисловість
	Побутові відходи
 Відновлення відходів	Пластмаси
	Батареї
	Електроніка

Звершено

В процесі розробки

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ В КОЖНІЙ ГАЛУЗЕВІЙ ГРУПІ:

КРОК 1

Формування гіпотез, збір даних, систематизація ідей у рекомендації та розрахунки

КРОК 2

Обговорення у фокус-групах для перевірки та доопрацювання гіпотез, генерування ідей, надання даних для розрахунків

КРОК 3

Публічне обговорення для валідації ініціатив

ОСНОВНА КОМАНДА

- Тімлід - експерт галузі
- Координатор проєкту
- Аналітики

ЕКСПЕРТИ ГРУПИ

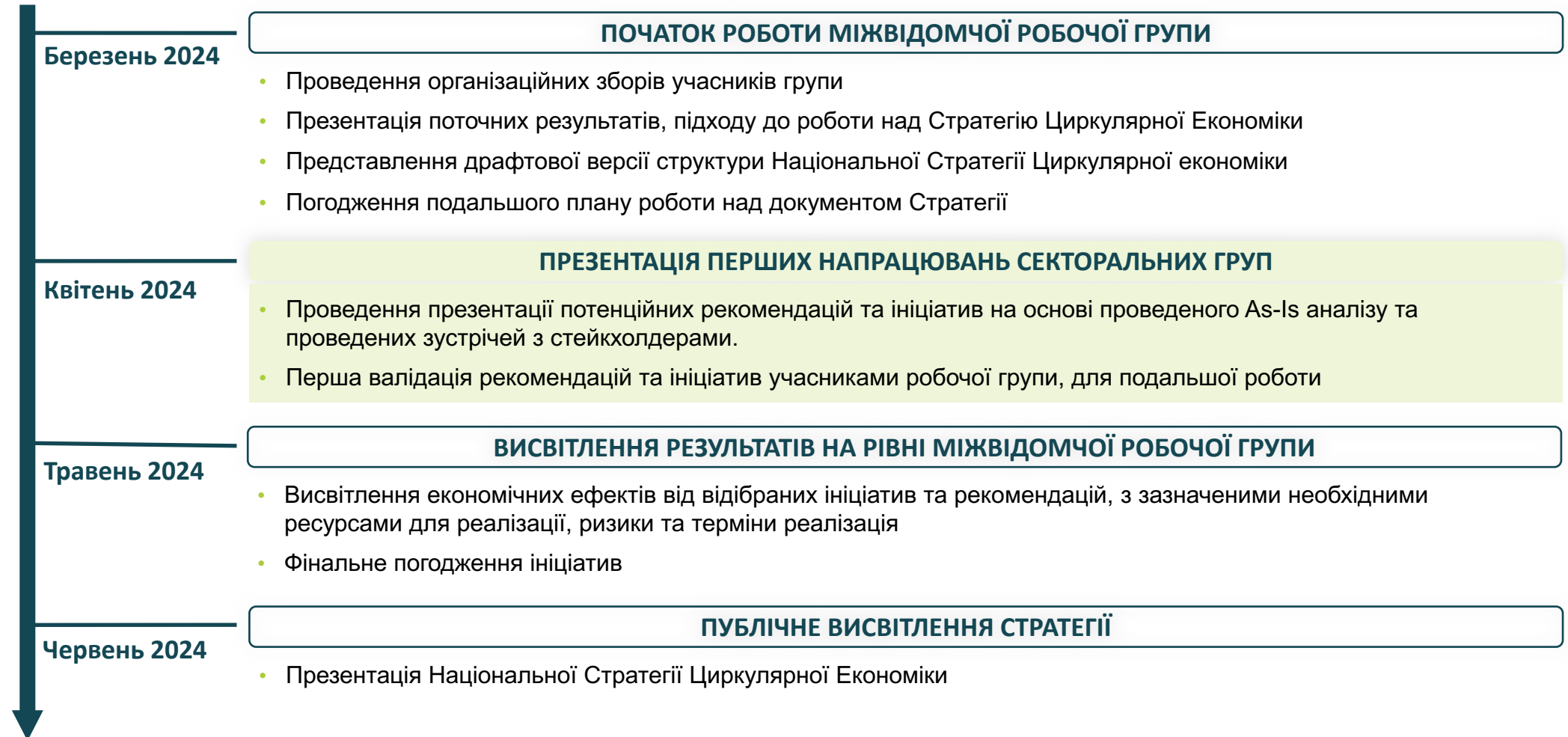
- Представники бізнесу
- Представники влади в конкретних сферах

КЛЮЧОВІ СТЕЙКХОЛДЕРИ

- Усі зацікавлені сторони представляють широке коло бізнесу, державних та державних установ

\ ТАЙМЛАЙН РОЗРОБКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ

Засідання Групи будуть проводитися щомісячно, у зручні для всіх учасників дати та часи, визначені попередньо керівництвом Групи. Зустрічі можуть бути проведені в очному, віддаленому або комбінованому форматі залежно від обставин та потреб.

\ ПІДХІД ДО РОЗРОБКИ СЕКТОРАЛЬНИХ НАПРЯМКІВ СТРАТЕГІЇ

AS IS аналіз тематичного напрямку Відновлення відходів

\ СТАН СФЕРИ УПРАВЛІННЯ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ В УКРАЇНІ

ХАРАКТЕРИСТИКА СЕКТОРУ СТАНОМ НА 2022 РІК

- У 2022 році утворилося **7 млн. тонн побутових відходів**, (2021 р. - 9,1 млн. тонн), з яких **відновлено лише 9,9%**, з них 1,66% спалено, а 8,24% потрапило на заготівельні пункти вторинної сировини та сміттесортувальні лінії.
- Близько **80%** населення охоплені послугами вивезення відходів, що є нижче середнього показника по ЄС (доступ населення ЄС до вивезення відходів – 94%).
- **Обсяг реалізацій послуг** з вивезення побутових відходів у 2022 році склав понад **5,9 млрд. грн.**
- **Заборгованість** у 2022 році складає **2,3 млрд. грн.**, з них заборгованість населення понад 1,8 млрд. грн., бюджетних організацій – 0,069 млрд. грн.
- **Середній тариф** на поводження з побутовими відходами для населення становить **143 грн./м3**, у т.ч. за захоронення – **61 грн./м3**.
- Кількість **перевантажених сміттєзвалищ** становить **163** одиниці (2,8%), а **693** одиниці (12%) **не відповідають нормам екологічної безпеки**.

КЛЮЧОВІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СЕКТОРУ

≈ 11 млн ТОН

Побутових відходів щорічно

≈ 5%

Середньорічний рівень рециклінгу побутових відходів

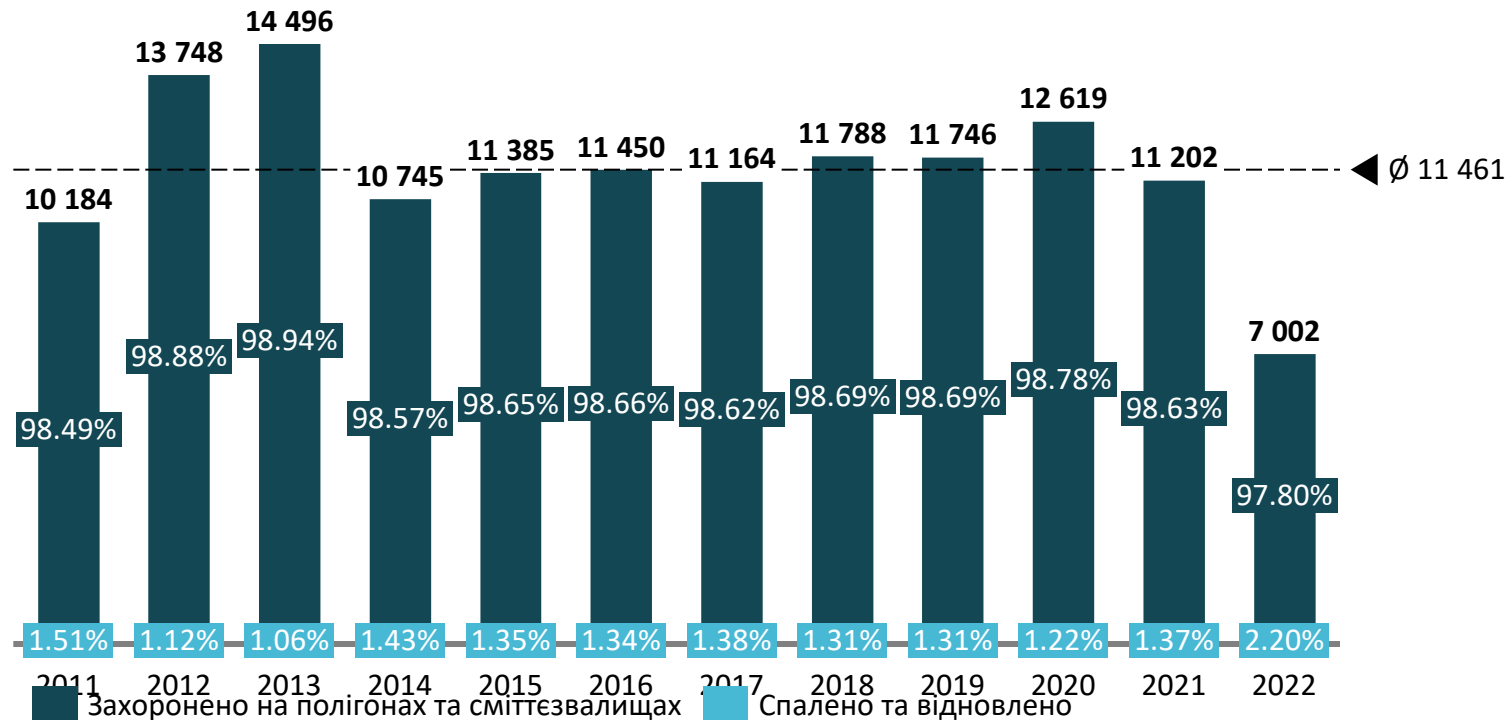

8500 Га

Сумарна площа сміттєзвалищ та полігонів в Україні

УПРАВЛІННЯ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ СТАНОМ НА 2022 РІК

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ УПРАВЛІННЯ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ, тис. тонн (у 2022 р. без врахування тимчасово окупованих територій)

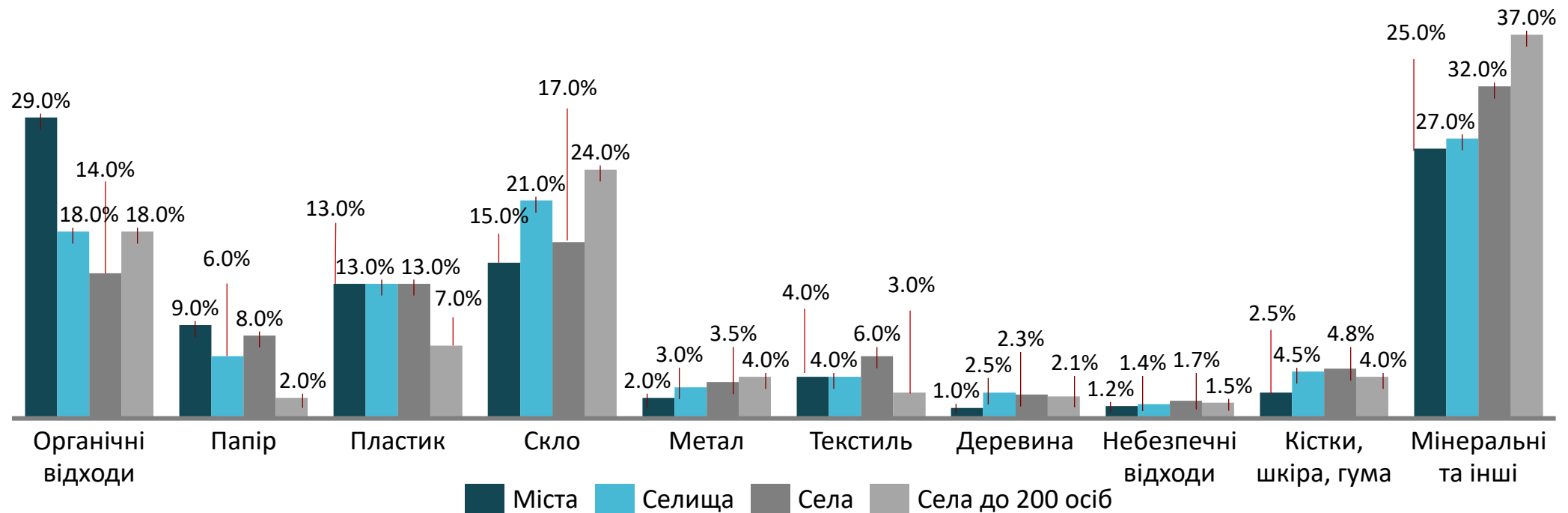

КЛЮЧОВІ ПРОБЛЕМИ

1. Не імплементоване європейське законодавство щодо відходів (секторальні закони, підзаконні нормативно-правові акти)
2. Відсутність практичної реалізації інструментів управління відходами (економічних, стратегічного планування, державно-приватного партнерства, міжмуніципального співробітництва та інших).
3. Відсутність застосування принципу «забруднювач платить»
4. Тарифи на управління побутовими відходами не враховують повного відшкодування витрат (cost recovery) на інвестиційну та операційну діяльність.
5. Дефіцит адміністративного та технічного експертного потенціалу та спроможності

УПРАВЛІННЯ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

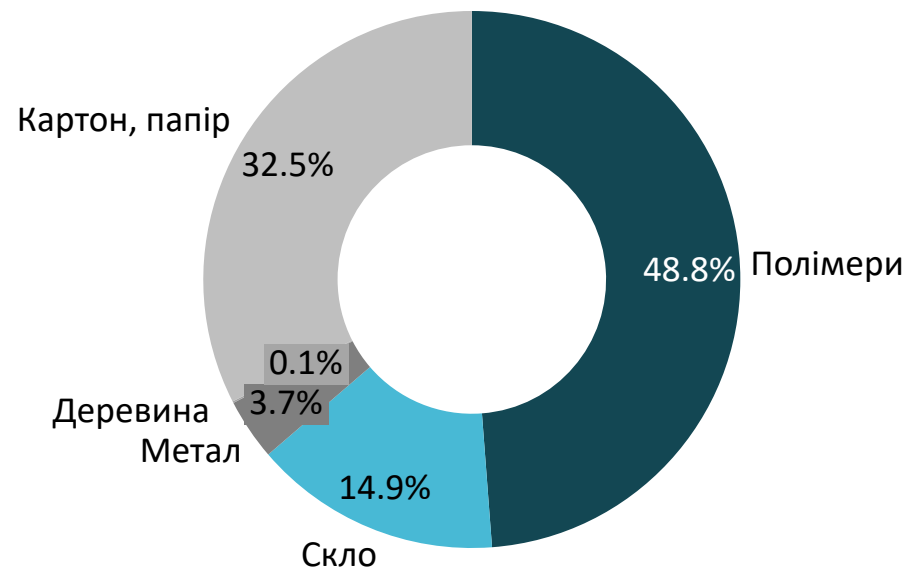
МОРФОЛОГІЧНИЙ СКЛАД ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ ЗА ТИПАМИ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ УКРАЇНИ

В середньому по Україні найбільша частка побутових відходів формується ресурсно-цінними відходами, частка яких складає xx%

\ БЛИЗЬКО 30% ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ СТАНОВЛЯТЬ ВІДХОДИ УПАКОВКИ

ОБСЯГИ ВИКОРИСТАННЯ УПАКОВКИ В УКРАЇНІ ЗА МАТЕРІАЛАМИ, (з розрахунку на одного жителя)

Ключовим матеріалом для виробництва упаковки залишаються пластмаси – **48,8%**

ХАРАКТЕРИСТИКА СЕКТОРУ ВІДХОДІВ УПАКОВКИ,

Від 12% – 14% відходів упаковки піддається рециклінгу

Завантаженість підприємств з рециклінгу пластмас складає 60% (від максимально наявної потужності підприємств в 300 тис. тонн)

Завантаженість підприємств з рециклінгу ПЕТ- пакування складає 50% - 70%

\ КЛЮЧОВІ ПРОБЛЕМИ ПОВ'ЯЗАНІ З НЕДОСКОНАЛІСТЮ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ ПЛАСТИКУ

ГРУПИ ПРОБЛЕМ

Недостатність нормативно-правової бази та фінансової відповідальності

- Відсутність юридичної та фінансової відповідальності за управління відходами упаковки, що не дає змогу залучити достатні ресурси для створення сучасної системи збирання та відновлення таких відходів .
- Не відповідність та відсутність нормативно-правової бази щодо упаковки та відходів упаковки.
- Відсутні економічні інструменти розвитку системи управління відходами упаковки - не впроваджена розширена відповідальність виробника

Недостатня організація системи управління та контролю

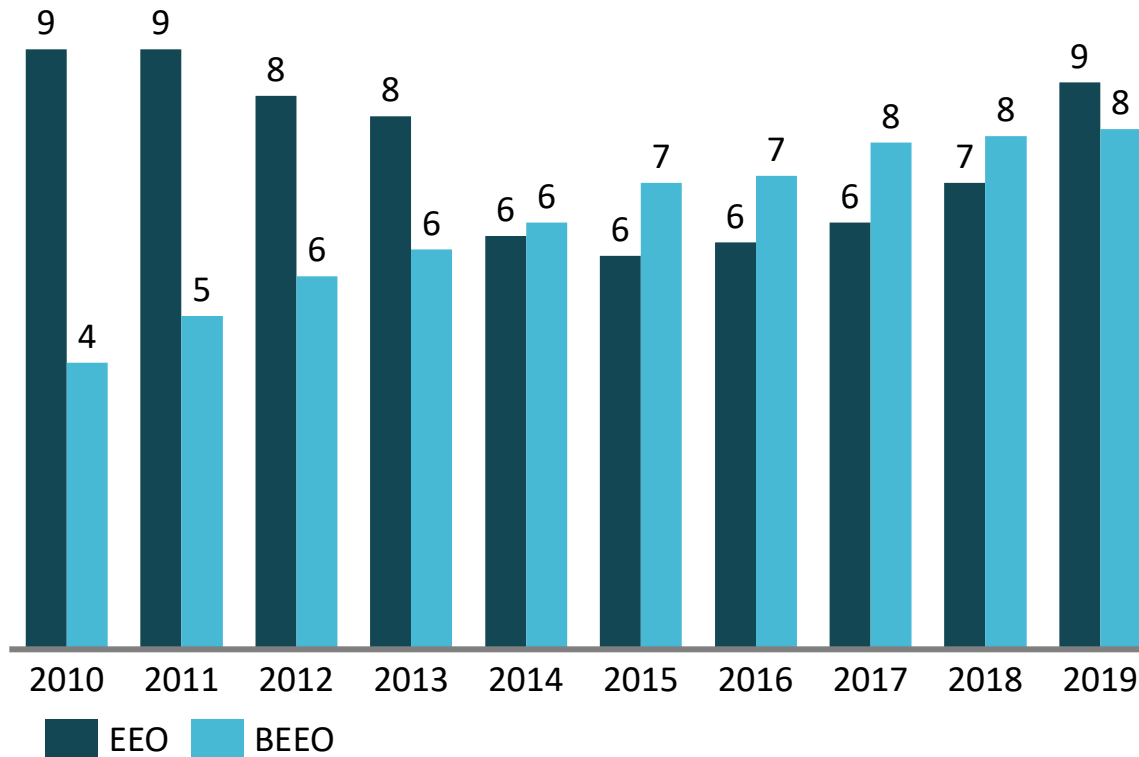
- Відсутні цільові показники щодо збирання та рециклінгу відходів упаковки.
- Неефективна система управління упаковкою та відходами упаковки на державному рівні.
- Відсутність державної системи обліку утворення, ввезення та управління з упаковкою та відходами упаковки.

Низький рівень усвідомлення та охоплення населення системами збирання відходів

- Низький рівень обізнаності населення щодо негативного впливу відходів пластику на довкілля та правильного управління відходами
- Низький рівень охоплення населення роздільним збиранням відходів упаковки та недостатня забезпеченість контейнерами для роздільного збирання.
- Пункти приймання відходів упаковки працюють нелегально та здебільшого для збирання лише компонентів придатних для продажу.

\ ВІДХОДИ ЕЛЕКТРИЧНОГО ОБЛАДНАННЯ (ВЕЕО) УТВОРЕННЯ СКЛАДАЄ БЛИЗЬКО 6,5 КГ НА ОСОБУ В РІК

ОБСЯГ ВВЕДЕНОГО В ОБІГ ЕЛЕКТРИЧНОГО ТА ЕЛЕКТРОННОГО ОБЛАДНАННЯ ТА УТВОРЕННЯ ВЕЕО, кг на 1 людину

ХАРАКТЕРИСТИКА СЕКТОРУ

Тривалість життєвого циклу сучасної електронної техніки скорочується, через практики встановлення запланованого старіння або морального старіння.

Цінність (Value) втрачається, оскільки повністю або частково функціональні продукти викидаються, через те, що вони не підлягають ремонту, відсутня можливість заміни батареї, не оновлюється програмне забезпечення, проектування пристроїв не дає можливості вилучити та відновити матеріали, що входять до складу пристроїв.

Особливістю ринку електричного та електронного обладнання в Україні є те, що крім власного виробництва, потрапляє значна частина використаного ЕЕО з країн ЄС та інших держав, у тому числі близько 14–18% – нелегально, яке є менш енергоефективним та має низький залишковий термін експлуатації, що пришвидшує утворення ВЕЕО.

\ ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ, ПОВ'ЯЗАНІ З НЕДОСКОНАЛІСТЮ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ ЕЛЕКТРИЧНОГО ТА ЕЛЕКТРОННОГО ОБЛАДНАННЯ (ВЕЕО)

ГРУПИ ПРОБЛЕМ

Недостоконality нормативно-правової бази та фінансової відповідальності

- Відсутність програм і законодавчих актів, спрямованих на вирішення проблем управління відходами електричного та електронного обладнання (ВЕЕО).
- Недостатня нормативно-правова база з питань управління ВЕЕО, яка частково відсутня та не відповідає законодавству ЄС.
- Відсутність цільових показників збирання та відновлення ВЕЕО та системи управління відходами ВЕЕО на державному рівні.

Екологічні та технологічні аспекти управління ВЕЕО

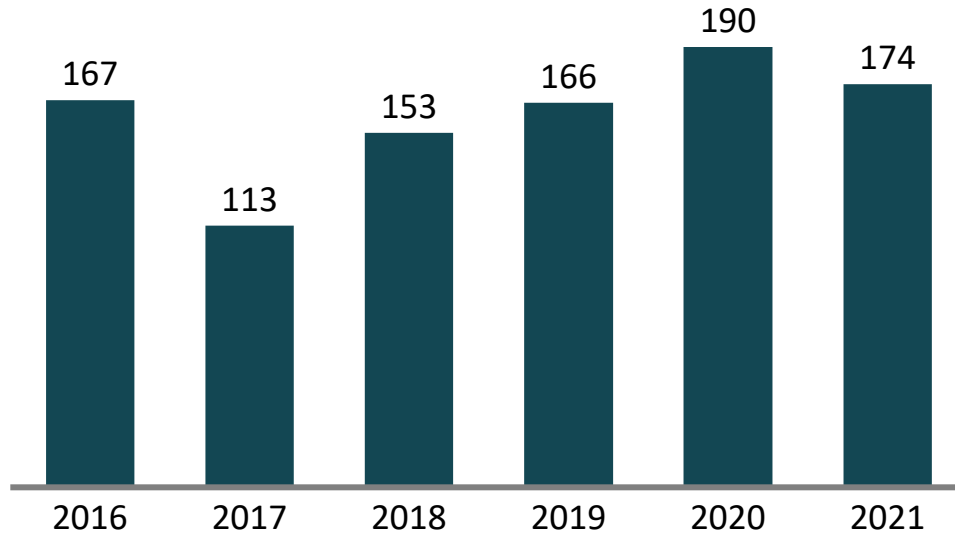
- Невідповідні практики оброблення ВЕЕО та практики вилучення корисних компонентів, що порушує екологічні стандарти.
- Нелегальна діяльність пунктів приймання та оброблення ВЕЕО та недостатність контролю за ними.
- Місткість в ВЕЕО небезпечних речовин для навколишнього середовища та здоров'я людей.

Низький рівень усвідомлення та охоплення населення системами збирання відходів

- Низький рівень обізнаності населення щодо негативного впливу та правильного управління ВЕЕО
- Відсутність належного контролю над господарською діяльністю з оброблення ВЕЕО, що призводить до розвитку нелегального оброблення ВЕЕО та виникнення псевдоутилізаторів.
- Недостатня кількість спеціалізованих підприємств та професійних послуг з управління ВЕЕО.

МЕНШЕ 1% ВІД УСІХ ВІДХОДІВ СКЛАДАЮТЬ БАТАРЕЙКИ, ПРИ ЦЬОМУ НА НИХ ВИПАДАЄ 50% УСІХ ВАЖКИХ (ТОКСИЧНИХ) МЕТАЛІВ, ЯКЕ МІСТЯТЬ ВІДХОДИ

КІЛЬКІСТЬ ВИКОРИСТАНИХ БАТАРЕЙОК, грам/рік на 1 людину, УКРАЇНА

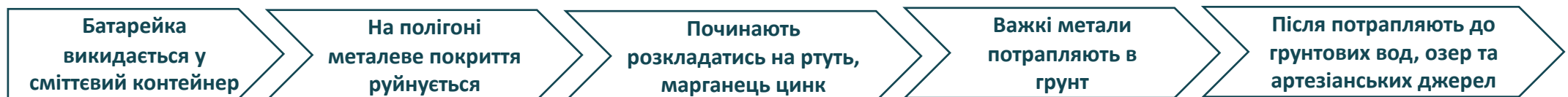

ХАРАКТЕРИСТИКА СЕКТОРУ

В середньому 3000 тонн портативних батарей, 12000 тонн промислових батарей та 260000 тонн автомобільних акумуляторів щороку поповнюють український ринок, значну частку яких складає вітчизняне виробництво акумуляторів електричних свинцевих (3,1–5,4 млн шт. масою більше 5 кг з рідким електролітом), акумуляторів електричних свинцевих інших (30–15 тис. шт.), акумуляторів електричних лужних (71,8–30 тис. шт.) на рік.

Рівень збору відпрацьованих акумуляторів (у тому числі автомобільних) становить оцінюється в 19%, а побутові батарейки значно нижче (близько 6%), ніж у країни ЄС (43% та 67% відповідно).

ЛАНЦЮГ ШКІДЛИВОГО ВПЛИВУ ВІД ПОТРАПЛЯННЯ БАТАРЕЙКИ У НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

\ КЛЮЧОВІ ПРОБЛЕМИ, ПОВ'ЯЗАНІ З НЕДОСКОНАЛІСТЮ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ ВІДХОДІВ БАТАРЕЙ ТА АКУМУЛЯТОРІВ

ГРУПИ ПРОБЛЕМ

Недостатність нормативно-правової бази та фінансової відповідальності

- Недостатня увага держави та відсутність програм і законодавчих актів, спрямованих на управління відходами батарей та акумуляторів.
- Нормативно-правова база не відповідає стандартам ЄС, а також не повністю реалізована чинним законом "Про хімічні джерела струму".

Екологічні та технологічні аспекти управління ВЕЕО

- Відсутність системи управління відходами батарей та акумуляторів, включаючи інфраструктуру збирання та оброблення.
- Відсутня система розширеної відповідальності виробників батарей та акумуляторів.
- Відсутність повних даних про кількість утворених відходів батарей та акумуляторів та управління ними.

Низький рівень усвідомлення та охоплення населення системами збирання відходів

- Низький рівень обізнаності населення про правила управління та оброблення компонентів акумуляторів та батарей.
- Недостатня системність та низький обсяг заходів активістів та громадських організацій по збиранню відпрацьованих елементів живлення.
- Невідповідність норм при обробленні відходів, що призводить до негативного впливу на здоров'я людей та довкілля.
- Низьке охоплення системами збирання відходів батарей та акумуляторів. Збирання здійснюється громадськими організаціями

Ініціативи

ІНІЦІАТИВИ (1)

ІНІЦІАТИВИ ЗА СЕКТОРОМ

Побутові відходи

1. Виробництво палива з відходів (RDF) із залишкових роздільно зібраних побутових відходів (розрахунок інвестицій на переобладнання цементних заводів для RDF)
2. Запровадження обов'язкової частки товарів з вторинної сировини під час здійснення публічних закупівель
3. Імплементация європейського законодавства щодо критеріїв «зелених» закупівель для різних категорій товарів
4. Створення переліку критичної сировини для економіки України (затвердження переліку матеріалів / сировини, які є критично важливими для української економіки з метою виявлення їх у відходах та забезпечення рециклінгу і відновлення ресурсів)
5. Затвердження вимог щодо екодизайну продукції та її багаторазового використання

Батареї та Акумулятори

1. Вирішення проблеми акумуляторів, що не перезаряджаються, з метою поступової відмови від їхнього використання там, де існують альтернативи;
2. Упровадження збирання та оброблення відходів батарей та акумуляторів
 - а) Прийняття закону про батареї та акумулятори та встановлення РВВ і цільових показників (імплементация нового регламенту ЄС) ,
 - б) Вивчення/визначення оптимальних варіантів збирання (місцеві пункти приймання (мобільні або стаціонарні), схеми повернення в точках продажу;

ІНІЦІАТИВИ ЗА СЕКТОРОМ

Пластик

1. Заборона одноразових пластмасових виробів, що мають альтернативи: столові прилади, тарілки, соломки і тд
2. Поліпшення рециклінгу вторинної пластмаси згідно з новими правилами ЄС для упаковки, що збільшить попит на перероблену пластмасу та підвищить ефективність відновлення пластмас та системи роздільного збирання та сортування відходів.
3. Введення депозитних схем для збирання пластикових пляшок від напоїв
4. Нормативне регулювання використання біо-, компостованих і біорозкладних пластмас для підтримки екологічно корисних пластиків та їхнього відновлення через рециклінг.
5. Встановлення обов'язкових норм вмісту переробленого матеріалу у новій пластиковій упаковці.
6. Стандартизація маркування упаковки та контейнерів для збирання відходів з указанням матеріалу та потоку відходів для спрощення управління відходами, відповідно до нових правил запроваджених в ЄС.

BEEО

1. Нормативно-правові регулювання щодо електроніки та інформаційно-комунікаційних технологій, включаючи мобільні телефони, планшети та ноутбуки, відповідно до оновленої Директиви з екодизайну, з метою забезпечення енергоефективності та довговічності, ремонтпридатності, можливості модернізації, обслуговування, повторного використання та рециклінгу ЕЕО.
2. Упровадження збирання та оброблення відходів електричного та електронного обладнання
 - а) Прийняття закону про BEEО та встановлення PBB і цільових показників
 - б) Вивчення/визначення оптимальних варіантів збирання (місцеві пункти приймання (мобільні або стаціонарні), схеми повернення в точках продажу;